



## СЛУЖБА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИРАЊА ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

На основу члана 10. став (1) Закона о финансирању политичких странака («Службени гласник БиХ» број 95/12 и 41/16), члана 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака («Службени гласник БиХ» број 96/13 и 89/16) и члана 12. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака («Службени гласник БиХ» број 103/08), издајем

### ИЗВЈЕШТАЈ О ПРЕГЛЕДУ ГОДИШЊЕГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА ЗА 2016. ГОДИНУ НАРОДНЕ ДЕМОКРАТСКЕ СТРАНКЕ

Број: 03-07-6-617/17  
Сарајево, 11.09.2018. године

## САДРЖАЈ

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА.....	3
1. УВОД.....	4
2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ.....	4
3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА.....	5
Предмет прегледа и контроле.....	5
Циљ прегледа и контроле.....	5
Обим прегледа и контроле.....	5
4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ.....	5
5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ.....	5
5.1 НАЛАЗИ.....	5
5.2 ПРЕПОРУКЕ.....	7

## **МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА**

Служба за ревизију финансирања политичких странака извршила је преглед годишњег финансијског извјештаја Народне демократске странке за 2016. годину.

Руководство политичке странке је одговорно за финансијске извјештаје, поступање странке у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака, те успостављање ефикасног система интерних контрола.

Преглед смо обавили у складу са ревизијским стандардима примјењивим на ангажману у прегледу. Ови стандарди захтијевају да планирамо и извршимо преглед да би добили умјерену поузданост да странка није значајно кршила одредбе Закона о финансирању политичких странака.

Преглед је ограничен на контролу годишњег финансијског извјештаја политичке странке и примјену аналитичких процедура на подацима из финансијских извјештаја, па према томе не обезбјеђују поузданост која би се добила извршеном ревизијом у просторијама странке.

На основу нашег прегледа утврђено је слjedeће:

**Прегледом годишњег финансијског извјештаја за 2016. годину, утврђено је да је Народна демократска странка прекршила одредбе члана 4. став (1), члана 5. став (4), члана 6. став (2), члана 11. и члана 12. став (1) и став (4) Закона о финансирању политичких странака.**

**На основу нашег прегледа, односно контроле финансијског извјештаја, осим горње напомене, нисмо запазили ништа значајно што би указало на недостатке у финансијском извјештају или на финансирање ове политичке странке супротно одредбама Закона о финансирању политичких странака.**

## 1. УВОД

Служба за ревизију финансирања политичких странака (у даљем тексту: Служба за ревизију) је извршила преглед годишњег финансијског извјештаја Народне демократске странке за 2016. годину.

Преглед и контрола финансијског извјештаја су проведени у складу са чланом 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и чланом 2. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака.

Због чињенице да није обављена ревизија у просторијама политичке странке, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја, Народна демократска странка се финансирала из сљедећих извора:

Р/Б	Извори финансирања	Износ (КМ)	Структура (%)
1.	Чланарина	1.507,00	2,41
2.	Прилози физичких лица ( 3-а )	5.037,00	8,04
3.	Прилози правних лица ( 3-б )	0,00	0,00
4.	Приходи од имовине ( 3-ц )	1,00	0,00
5.	Приходи од добити предузећа у власништву политичке странке ( 3-д )	0,00	0,00
6.	Приходи од поклона ( 3-е )	4.200,00	6,71
7.	Приходи из буџета ( 3-ф )	50.493,00	80,70
8.	Приходи од пропаганде ( 3-г )	0,00	0,00
9.	Остали приходи	1.339,00	2,14
<b>I</b>	<b>Укупни приходи (1-9)</b>	<b>62.577,00</b>	<b>100,00</b>
<b>II</b>	<b>Кредитно задужење код банака</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>
	<b>Извори финансирања (I+II)</b>	<b>62.577,00</b>	<b>100,00</b>

У годишњем финансијском извјештају странка је исказала укупне расходе у износу од 89.418,00 КМ.

## 2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ

Назив политичке странке: Народна демократска странка. Скраћени назив: НДС.

Политичка странка регистрована је код Основног суда у Бањој Луци, рјешењем број: Рп-2/03 од 30.06.2003. године. Рјешењем број: Рп-2/03 од 30.12.2005. године, те рјешењем број: Рп-2/03 од 15.06.2009. године уписана је промјена адресе сједишта странке. Рјешењем Основног суда у Бањој Луци, број: Рп-2/03 од 08.10.2013. године уписана је промјена адресе сједишта странке и лица овлаштеног за заступање и представљање странке.

Сједиште политичке странке је у Бањој Луци, Српских пилота 64.

Лице овлаштено за заступање странке је Гојко Топаловић, предсједник.

Лице овлаштено за финансијске извјештаје за 2016. годину је Свјетлана Сегић.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја за 2016. годину, Народна демократска странка има сљедећу организациону структуру:

- НДС Бања Лука и
- 11 општинских одбора.

### **3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА**

**Предмет прегледа и контроле** је годишњи финансијски извјештај Народне демократске странке за 2016. годину.

**Циљ прегледа и контроле** је да ревизор на бази финансијског извјештаја покуша да установи да ли је политичка странка у извјештајном периоду поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака. Уколико ревизор на бази контроле финансијског извјештаја утврди одређена кршења наведеног закона, оцјењује да ли је потребно извршити теренску ревизију да би могао изразити мишљење о томе да ли се странка финансирала у складу са Законом о финансирању политичких странака.

**Обим прегледа и контроле** финансијских извјештаја Народне демократске странке обухвата контролу и провођење аналитичких процедура ради утврђивања усклађености података које је странка исказала у финансијском извјештају са одредбама Закона о финансирању политичких странака, односно усклађености извора финансирања и начина трошења средстава.

### **4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ**

Служба за ревизију је извршила преглед и ревизију годишњих финансијских извјештаја Народне демократске странке у периоду од 2008. до 2015. године, након којих су издати извјештаји о прегледу са мишљењем ревизора, налазима и препорукама ревизије.

Након извршеног прегледа годишњег финансијског извјештаја за 2015. годину, издат је Извјештај са мишљењем ревизора, налазима и препорукама странци да пословне књиге води у складу са рачуноводственим прописима, односно да води потпуне евиденције о приходима и расходима, и да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији Босне и Херцеговине попуњава у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.

#### **Нереализоване препоруке:**

На основу уочених недостатака у годишњем финансијском извјештају за 2016. годину, утврђено је да Народна демократска странка није испоштовала све препоруке.

### **5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ**

#### **5.1 НАЛАЗИ**

**а) Народна демократска странка је прекршила одредбу члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака.<sup>1</sup>**

Прегледом финансијског извјештаја и финансијске документације утврђено је да је Народна демократска странка средства у износу од 61.013,00 КМ утрошила мимо свог програма утрошка средстава за 2016. годину.

Програмом утрошка средстава, странка је планирала укупне расходе у износу од 28.405,00 КМ, док је према подацима из годишњег финансијског извјештаја остварила расходе у укупном износу од 89.418,00 КМ, што је за 61.013,00 КМ више од планираног износа.

Обзиром да је странка финансијска средства која су знатним дијелом осигурана из буџета, утрошила ван утврђеног плана, прекршила је одредбе члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака.

---

<sup>1</sup> Према одредбама члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака, финансијска средства из члана 3. став (1) наведеног Закона странка може користити искључиво за остваривање циљева утврђених својим програмом и статутом.

**б) Народна демократска странка прекршила је одредбе члана 5. став (4) и 6. став (2) Закона о финансирању политичких странака.**

Прегледом годишњег финансијског извјештаја утврђено је да је странка прекршила одредбе члана 6. став (2)<sup>2</sup> Закона о финансирању политичких странака јер прилози физичких лица у укупном износу од 5.037,00 КМ нису уплаћени на трансакцијски рачун главног одбора странке<sup>3</sup>.

Увидом у финансијски извјештај, образац 2 (преглед промета свих трансакцијских рачуна) и 2-1 (преглед стања благајне) утврђено је да су прилози физичких лица уплаћени у благајну ОО Шипово у износу од 5.037,00 КМ, али да исти нису положени на трансакцијски рачун у складу са чланом 5. став (4)<sup>4</sup> Закона о финансирању политичких странака

**с) Народна демократска странка прекршила је одредбе члана 11. и члана 12. став (1) и став (4) Закона о финансирању политичких странака.**

Прегледом годишњег финансијског извјештаја за 2016. годину, утврђено је да Народна демократска странка није водила потпуне евиденције о приходима, расходима и новчаним токовима (готовине), што је супротно рачуноводственим прописима и одредбама члана 11. и члана 12. став (1) Закона о финансирању политичких странака.

Народна демократска странка није попунила обрасце годишњег финансијског извјештаја за 2016. годину у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака-у даљем тексту: Правилник, чиме је прекршила одредбе члана 12. став (4) Закона о финансирању политичких странака.

Служба за ревизију је утврдила да подаци о укупним приходима и укупним расходима који су исказани у годишњем финансијском извјештају који је достављен Централној изборној комисији Босне и Херцеговине не одговарају подацима које је странка евидентирала у пословним књигама, те исказала у Завршном рачуну за 2016. годину.

(1) Народна демократска странка није у пословним књигама евидентирала неновчане донације физичких лица по основу кориштења пословних простора без накнаде у укупном износу од 4.200,00 КМ. Странка је неновчане донације исказала у обрасцу 3-е (неновчане донације и рачуни које политичка странка није имала обавезу да плати) годишњег финансијског извјештаја.

(2) Странка није у пословним књигама за 2016. годину евидентирала трошкове закупа пословних простора у укупном износу од 4.200,00 КМ а које је исказала на обрасцима 4.1 (режијско-административни и остали трошкови) годишњег финансијског извјештаја, чиме је укупне расходе евидентирала у мањем износу у односу на остварене.

Увидом у изјаве шест физичких лица о кориштењу пословних простора без накнаде, утврђено је да у пословним књигама нису евидентирани трошкови закупа пословних простора у Бањој Луци у износу од 1.200,00 КМ, Теслићу у износу од 600,00 КМ, Приједору у износу од 600,00 КМ, Челинцу у износу од 600,00 КМ, Оштрој Луци у износу од 600,00 КМ и Братунцу у износу од 600,00 КМ, односно укупно 4.200,00 КМ.

(3) Контролом промета извода Општинског одбора Народне демократске странке Источно Ново Сарајево број: 5520041509389707 код „Нуро-Alpe-Adria banke“, утврђене су

<sup>2</sup> Добровољни прилози у новцу уплаћују се на трансакцијски рачун централе политичке странке.

<sup>3</sup> Наведене прилоге физичких лица странка је исказала на обрасцу 3-а (прилози физичких лица) од Општинског одбора странке Шипово.

<sup>4</sup> Политичке странке дужне су водити евиденцију о пријему чланарина и добровољних прилога, те издавати потврде о пријему чланарина и добровољних прилога. Овлаштено лице у политичкој странци уплаћује чланарину и добровољне прилоге непосредно на трансакцијски рачун политичке странке најкасније у року од 10 дана од дана пријема уплате.

готовинске исплате у благајну на име материјалних трошкова у укупном износу од 9.890,00 КМ.

Прегледом и контролом годишњег финансијског извјештаја утврђено је да странка на обрасцу 2.1 (преглед стања благајни политичке странке) није пријавила благајну за овај организациони дио странке, као ни промет улаза готовине у износу од 9.890,00 КМ, чиме је прекршила одредбе члана 12. Правилника.

(4) Народна демократска странка је на обрасцу 4.1 исказала трошкове закупа пословног простора за Општински одбор Источно Ново Сарајево у износу од 5.432,00 КМ.

Увидом у достављени уговор о закупу пословног простора са физичким лицем<sup>5</sup>, утврђено је да је исти закључен са Народним демократским покретом, и да исказани трошкови на обрасцу 4.1 не припадају Општинском одбору Народне демократске странке Источно Ново Сарајево. На тражење Службе за ревизију, Народна демократска странка доставила је Изјаву бр. 3/18 од 02.08.2018. године, у којој је изјавила да није имала пословни простор за свој општински одбор у Источном Новом Сарајево.

Странка је у финансијском извјештају трошкове закупа на обрасцу 4.1 исказала у већем износу за 5.432,00 КМ, чиме су и укупни трошкови странке исказани у финансијском извјештају исказани у већем износу од остварених.

Обрасци 4 (расходи странке) и 4.1 (режијско-административни и остали трошкови) нису попуњени у складу са одредбама члана 21. и 22. Правилника.

## 5.2 ПРЕПОРУКЕ

*Препоручује се Народној демократској странци да се придржава одредаба Закона о финансирању политичких странака, а посебно на основу уочених недостатака се препоручује:*

- *да финансијска средства осигурана за финансирање политичке странке користи искључиво за остваривање циљева утврђених својим програмом и статутом,*
- *да примљене прилоге физичких лица уплаћује на трансакциони рачун главног одбора странке,*
- *да пословне књиге води у складу са рачуноводственим прописима, односно да води потпуне евиденције о приходима, расходима и новчаним токовима и*
- *да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији Босне и Херцеговине попуњава у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.*

## КОМЕНТАР

У остављеном року, Народна демократска странка није се очитовала на налазе ревизије и мишљење ревизора дато у Прелиминарном извјештају о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2016. годину.

Шеф Одсјека за ревизијске послове

Сања Тошовић

Ревизор

Невенко Андан

Помоћник ревизора

Анела Бурцовић Капић

Шеф Службе за ревизију

Mr. sc. Хасида Гушић

<sup>5</sup> Уговор о закупу пословног простора, закључен дана 05.07.2015. године, између закупадавца Ненада Копривице и Народног демократског покрета.